

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 86 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-28

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. vasario 5 d. sprendimą Nr. SV-S-42 „Dėl įstatymo projekto išvadų“, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-28 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-28) dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projekte Nr. XIVP-28 siūloma uždrausti žvejybą ir medžioklę biosferos rezervatų ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito funkcinio prioriteto zonose. Tokia formuluotė Įstatymo projekte Nr. XIVP-28 reikštų absoliutų medžioklės ir žvejybos, įskaitant mėgėjų, uždraudimą aukščiau išvardintose biosferos rezervatų funkcinio prioriteto zonose, kurios saugomų vertybių požiūriu nėra pačios jautriausios ir vertingiausios, jose vyksta gana įprastas žemės naudojimas, laikantis nedidelių ūkinės veiklos apribojimų. Siūlomas reguliavimas būtų nepagrįstai griežtesnis ir logiškai prieštarautų esamam medžioklės ir žvejybos reguliavimui gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, kurie kompleksinėse saugomose teritorijose (valstybiniuose parkuose ir biosferos rezervatuose) išskiriami kaip konservacinio funkcinio prioriteto zonos, skirtos vertingiausioms teritorijoms išsaugoti. Pažymėtina, kad Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas skirtinga apimtimi riboja medžioklę ir žvejybą, taip pat lankymąsi kai kurių rūšių gamtiniuose draustiniuose (pavyzdžiui, ornitologiniuose, telmologiniuose, botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose ir pan.). Tokie apribojimai įstatyme nustatyti atsižvelgiant į atitinkamos rūšies draustinių steigimo tikslus ir saugomų vertybių poreikius.

2. Žuvinto biosferos rezervatas yra vienintelė tokio tipo saugoma teritorija Lietuvoje, kurio vienas iš pagrindinių steigimo tikslų – išsaugoti vandens paukščių perėjimo ir apsistojimo migracijų metu vietas, miškų, pelkių ir pievų paukščius ir jų buveines. Viena iš pagrindinių grėsmių biosferos rezervate perintiems ir migruojantiems paukščiams yra didelė plėšrūnų (lapių, mangutų, paprastųjų meškėnų, kanadinių audinių ir kt.) gausa. Ateityje grėsmę šioje teritorijoje saugomiems tetervinams, griežlėms ir kitoms ant žemės perinčioms paukščių rūšims gali kelti ir padidėjusi šernų populiacija. Todėl Įstatymo projektu Nr. XIVP-28 siūlomas medžioklės reguliavimas sąlygotų saugomų rūšių populiacijų trikdymą ar net rūšių išnykimą vietiniu mastu. Taip pat kiltų problemų, susijusių su medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams, miškui ir hidrotechnikos įrenginiams atlyginimu žemės sklypų savininkams, valdytojams ar naudotojams. Tokiai žalai atlyginti reikėtų didesnių finansinių išteklių. Pažymėtina, kad Žuvinto biosferos rezervato ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito funkcinio prioriteto zonose nėra svarbių gamtinių požiūriu vandens telkinių, kuriems keltų grėsmę mėgėjų žvejyba.

3. Įstatymo projektu Nr. XIVP-28 siūloma panaikinti išimtį (galimybę) važiuoti ne keliais ar įrengtomis trasomis savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis biosferos rezervatų ekologinės apsaugos, ūkinės veiklos ir kito funkcinio prioriteto zonose, kai šias priemones naudoja asmenys savo žemėje arba turėdami kitų žemės savininkų ir valdytojų sutikimą jų valdomoje žemėje žvejybos ar medžioklės darbams. Toks siūlymas vertintinas kaip nepagrįstas, kadangi nėra objektyvių priežasčių teigti, kad būtent medžioklės ir žvejybos tikslais naudojamos savaeigės transporto priemonės daro reikšmingą neigiamą poveikį gamtai.

4. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto Nr. XIVP-28 aiškinamajame rašte nurodyti tikslai neatitinka realios situacijos, nes su medžioklės ir žvejybos biosferos rezervate reguliavimu susiję poįstatyminiai teisės aktai aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės iniciatyva buvo peržiūrėti ir patikslinti, kad būtų sudarytos sąlygos užtikrinti tinkamą biosferos rezervate saugomų vertybių apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. D1-827 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeistos Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės, uždraudžiant visoje biosferos rezervato teritorijoje medžioti vandens ir pelkių paukščius, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1468 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1817 „Dėl Žuvinto biosferos rezervato įsteigimo, Žuvinto biosferos rezervato nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeisti Žuvinto biosferos rezervato nuostatai, pripažįstant netekusiomis galios nuostatas, susijusias su žvejyba. Atsižvelgiant į tai, atitinkamai aplinkos ministro 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-847 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. sausio 4 d. įsakymo Nr. D1-14 „Dėl Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeistos Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklės (uždrausta žvejyba Žuvinto ežere; Žaltyčio ežere leista žvejoti tik nuo ledo ir biosferos rezervato planavimo schemeje (tvarkymo plane) nustatytose vietose), aplinkos ministro 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-845 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. D1-1128 „Dėl Limituotos žvejybos vidaus vandenyse organizavimo ir vykdymo, limituotos žvejybos reguliavimo priemonių ir sąlygų nustatymo, paskelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeistas Limituotos žvejybos vidaus vandenyse organizavimo ir vykdymo, limituotos žvejybos reguliavimo priemonių ir sąlygų nustatymo, paskelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašas (panaikintos limituotos žvejybos reguliavimo priemonės ir sąlygos Žuvinto ežere, suderinant su Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklių nuostata, kad žvejoti Žuvinto ežere draudžiama), aplinkos ministro 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-846 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. sausio 4 d. įsakymo Nr. D1-12 „Dėl Mėgėjų žvejybos leidimų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeistas Mėgėjų žvejybos leidimų išdavimo tvarkos aprašas (panaikinta nuostata, įpareigojanti Žuvinto biosferos rezervato direkciją išduoti leidimus žvejoti Žuvinto ežere), aplinkos ministro 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-848 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. balandžio 8 d. įsakymo Nr. D1-337 „Dėl Vandens telkinių, kuriuose plaukiojimas tam tikro tipo plaukiojimo priemonėmis draudžiamas ar ribojamas, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeistas Vandens telkinių, kuriuose plaukiojimas tam tikro tipo plaukiojimo priemonėmis draudžiamas ar ribojamas, sąrašas (sugriežtintas plaukiojimo priemonių naudojimas Žuvinto biosferos rezervato Žaltyčio ir Amalvo botaniniuose–zoologiniuose draustiniuose esančiuose ežeruose: Žaltyčio ežere uždraustas plaukiojimas bet kokiomis plaukiojimo priemonėmis, o Amalvo ežere – leidžiamas plaukiojimas tik nesavaeigėmis plaukiojimo priemonėmis ir tik nuo liepos 15 d. iki kovo 1 d.). Todėl Įstatymo

Projektē Nr. XIVP-28 pateikti siūlymai yra nebeaktualūs ir pertekliniai, gali lemti neproporcingų ir nebūtinų gamtos saugos tikslams pasiekti veiklos apribojimų nustatymą.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras